

	Силабус навчальної дисципліни «Екологія» (назва навчальної дисципліни)
	Освітньо-професійної програми: «ОБСЛУГОВУВАННЯ ПРОГРАМНИХ СИСТЕМ І КОМПЛЕКСІВ» (назва освітньо-професійної програми) Спеціальність: F3 Комп'ютерні науки (шифр та назва спеціальності) Галузь знань: F Інформаційні технології (шифр та назва галузі знань)
Рівень освіти	Фахова передвища освіта
Освітньо-професійний/освітній ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Статус навчальної дисципліни	основний компонент
Семестр	I семестр
Обсяг дисципліни (кредити ЄКТС/загальна кількість годин)	2 кредити ЄКТС / 60 годин Аудиторні заняття: лекційні – 20 год., практичні - 30 год., самостійне опрацювання студентів – 10 год.
Мова викладання	Українська
Оригінальність навчальної дисципліни	Навчальна дисципліна «Екологія» для студентів спеціальності «Комп'ютерні науки» має інноваційний характер і спрямована на інтеграцію екологічних знань із сучасними інформаційними технологіями. Її оригінальність полягає у: - Поспднанні екологічних концепцій з цифровими технологіями, зокрема аналізом екологічних даних, використанням інформаційних систем, сенсорних мереж, геоінформаційних систем (GIS), хмарних сервісів та елементів штучного інтелекту для моніторингу стану довкілля. - Формуванні навичок роботи з великими екологічними даними (Big Data), що включає збір, обробку, візуалізацію та інтерпретацію екологічної інформації з використанням програмних засобів і алгоритмічних підходів. - Практичній орієнтації дисципліни, яка передбачає розробку програмних рішень для екологічних задач: моделювання екосистем, прогнозування екологічних ризиків, оптимізацію використання природних ресурсів та оцінку антропогенного впливу. - Ознайомленні з концепціями «зелених» ІТ та сталого розвитку, зокрема енергоефективним програмуванням, екологічним дизайном програмних систем, впливом дата-центрів і цифрової інфраструктури на довкілля. - Інтеграції актуального українського та глобального контексту, включно з цифровим моніторингом екологічних наслідків війни, відновленням пошкоджених екосистем, аналізом відкритих екологічних даних України та міжнародних платформ. Дисципліна сприяє формуванню у студентів системного екологічного та алгоритмічного мислення, усвідомлення соціальної відповідальності ІТ-фахівця та здатності застосовувати комп'ютерні науки для вирішення екологічних проблем сучасності.

Мета навчальної дисципліни	Метою вивчення дисципліни є формування наукових знань про взаємозв'язки живих організмів, людини та навколишнього середовища, розвиток екологічного мислення та свідомості, а також оволодіння методами збереження природних ресурсів і забезпечення сталого розвитку суспільства. Основним завданням дисципліни є: ознайомлення з фундаментальними екологічними поняттями та законами – розуміння структури та функціонування екосистем, біосфери, глобальних екологічних процесів; вивчення антропогенного впливу на природу – аналіз екологічних проблем, пов'язаних із діяльністю людини, забрудненням, зміною клімату; розвиток екологічного мислення та відповідальності – формування свідомого ставлення до природи, принципів екологічної етики; опанування методів екологічного моніторингу та оцінки стану довкілля – практичні навички збору, аналізу та інтерпретації екологічних даних; вивчення принципів сталого розвитку – екологічно збалансоване використання природних ресурсів, циркулярна економіка, відновлювані джерела енергії; застосування екологічних знань у професійній діяльності – інтеграція екологічних принципів у різні сфери (промисловість, будівництво, економіку, дизайн, урбаністику тощо). Курс екології спрямований на формування покоління, яке зможе приймати екологічно виважені рішення, сприяти збереженню довкілля та впроваджувати екологічні інновації у різні сфери життя.
Відповідність компетентностей та програмних результатів навчання	Загальні (ЗК) ЗК 2 Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. ЗК 3 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 4 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 5 Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК6. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК 8 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. Спеціальні (СК) СК 1 Здатність використовувати основні поняття, ідеї та методи фундаментальних наук під час розв'язання складних спеціалізованих задач з комп'ютерних наук в галузі інформаційних технологій. Результати навчання (РН) РН01. Аналізувати явища і події соціально-політичного, культурного, духовного середовища для формування світогляду людини та встановлювати зв'язок між ними.

Навчальна логістика	Розділ 1 Екологія Тема 1.1 Предмет вивчення екології, її завдання та методи. Зв'язки екології з іншими науками. Формує базове уявлення про предмет, завдання та методи екології, а також її міждисциплінарні зв'язки з комп'ютерними науками (моделювання, аналіз даних, інформаційні системи). Тема 1.2 Екологічні чинники та їхня класифікація. Закладає розуміння екологічних чинників як змінних параметрів середовища, що створює основу для подальшого використання алгоритмічних та математичних підходів. Тема 1.3 Популяції. Структура та характеристики популяцій. Спрямована на вивчення популяцій як систем, що дозволяє застосовувати елементи статистики, моделювання та аналізу даних. Тема 1.4 Властивості та характеристики екосистем. Розкриває екосистемний рівень організації живої матерії, акцентуючи увагу на системному підході та взаємозв'язках елементів. Тема 1.5 Біосфера як глобальна екосистема, її структура та межі. Узагальнює матеріал розділу через вивчення біосфери як глобальної екосистеми, що підводить студентів до розуміння масштабності екологічних процесів. Тема 1.6 Вчення В. І. Вернадського про біосферу та ноосферу та його значення для уникнення глобальної екологічної кризи. Має світоглядний характер і формує уявлення про ноосферу, роль науково-технічного прогресу та відповідальність людини за стан планети. Розділ 2 Сталій розвиток та раціональне природокористування Тема 2.1 Сучасні екологічні проблеми у світі та в Україні. Знайомить студентів із сучасними екологічними проблемами у світі та в Україні, використовуючи аналіз відкритих даних, статистики та інформаційних ресурсів. Тема 2.2 Види забруднення, їхні наслідки для природних і штучних екосистем та людини. Поняття про якість довкілля. Поглиблює розуміння видів забруднення та їх наслідків, формуючи навички оцінювання якості довкілля та екологічних ризиків. Тема 2.3 Антропогенний вплив на атмосферу. Наслідки забруднення атмосферного повітря та його охорона. Зосереджена на антропогенному впливі на атмосферу, що дозволяє розглядати приклади цифрового моніторингу повітря та прогнозування забруднень. Тема 2.4 Антропогенний вплив на гідросферу. Охорона водойм. Логічно продовжує аналіз антропогенного впливу, переносячи акцент на водні ресурси та інформаційні системи контролю стану водойм. Тема 2.5 Червона книга та чорні списки видів тварин. Зелена книга України. Концепція сталого розвитку та її значення. Підсумовує розділ, поєднуючи питання збереження біорізноманіття (Червона та Зелена книги) з концепцією сталого розвитку та роллю сучасних технологій у її реалізації.
Рекомендовані навчально-методичні матеріали для вивчення навчальної дисципліни	Основна 1. Біологія і екологія (рівень стандарту): підручник для 11 кл. закл. заг. серед. освіти/ В.І. Соболев. – Кам'янець-Подільський: Абетка, 2019. – 256 с. : іл. 2. Біологія і екологія (рівень стандарту): підручник для 11 кл. закл. заг. серед. освіти/ Костянтин Задорожний. – Хартків: Вид-во «Ранок», 2019. – 208 с. : іл. 3. Бобильов Ю.П. Екологія. Підручник для студентів вищих навчальних закладів. Харків. Фоліо, 2014 4. Лук'янова Л.Б. Основи екології, методика екологізації фахових дисциплін: навчально-методичний посібник для викладачів. – Вид. 2 змінене і доповнене. Київ. ТОВ «ДСК-Центр», 2016. 5. Худоба В. Екологія: навчально-методичний посібник. Львів. ЛДУФК, 2016 Додаткова 1. «Інформатика і комп'ютерна техніка», О.В. Ярмуш, М.М. Редько. – К.: Вища освіта, 2006.

Матеріально-технічне забезпечення	мультимедійне обладнання, посібник, роздатковий матеріал
Семестровий контроль, критерії оцінювання	Основні форми контролю: • поточний контроль (усне опитування, тестування, виконання практичних та самостійних робіт, участь у дискусіях, мініпроектах); • модульний контроль (перевірка засвоєння теоретичних знань і практичних умінь за окремими розділами курсу); • підсумковий контроль (залік або іспит). Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів (12-бальна система): I. Початковий (1-3 бали) - знання фрагментарні або відсутні; студент не орієнтується в основних поняттях і законах екології; завдання не виконує або виконує з грубими помилками. II. Середній (4-6 балів) - студент має загальне уявлення про матеріал; відповіді неповні, поверхові; спостерігається несистемність знань; виконує завдання з допомогою викладача. III. Достатній (7-9 балів) - знання повні, усвідомлені, але не завжди глибокі; студент правильно відтворює основний матеріал, застосовує знання у типових ситуаціях, допускає незначні помилки; має сформоване розуміння екологічних проблем. IV. Високий (10-11 балів) - студент виявляє глибокі, системні знання теоретичного матеріалу, вільно застосовує їх на практиці, самостійно аналізує екологічні ситуації, робить обґрунтовані висновки, виявляє творчий підхід, екологічну свідомість і культуру.
Циклова комісія	природничо-математичних дисциплін та фізичного виховання
Семестровий контроль	Підсумковий контроль здійснюється у формі заліку